

Διδαχή την Κυριακή του Παραλύτου για τις τιμωρίες του Θεού (Άγιος Ιγνάτιος Μπριαντσανίνωφ)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Μαΐου 5, 2017

«*Ίδε υγιής γέγονας· μηκέτι αμάρτανε, ίνα μη χειρόν σοί τι γένηται*» (Ιω. 5, 14)

«ΠΡΟΣΕΞΕ, έχεις γίνει καλά· από δω και πέρα μην αμαρτάνεις, για να μην πάθεις τίποτα χειρότερο». Αυτή τη **συμβουλή** έδωσε ο Κύριος στον παράλυτο που θεράπευσε, όπως ακούσαμε σήμερα στο Ευαγγέλιο.

Αγαπητοί αδελφοί! Η συμβουλή του Κυρίου έχει και για μας πολύ μεγάλη σημασία. Κι αυτό, γιατί μας πληροφορεί ότι για τις ασθένειες και τα άλλα δεινά της επίγειας ζωής μας **ευθύνονται οι αμαρτίες μας**. Και όταν ο Θεός μας απάλλάξει από μιαν ασθένεια ή άλλη δυστυχία, τότε, αν αρχίσουμε πάλι να ζούμε αμαρτωλά, θα μας βρουν νέα δεινά, χειρότερα από τα πρώτα, που ήταν **παιδαγωγικές και σωφρονιστικές** θείες τιμωρίες.

Η αμαρτία είναι η αιτία όλων των θλίψεων του ανθρώπου στον χρόνο και στην αιωνιότητα. Οι θλίψεις αποτελούν τη φυσική συνέπεια της αμαρτίας, όπως οι πόνοι αποτελούν τη φυσική συνέπεια των σωματικών ασθενειών, τη χαρακτηριστική τους ενέργεια. Η αμαρτία με την πλατιά της έννοια, δηλαδή η πτώση της ανθρωπότητας και ο αιώνιος θάνατός της, περιλαμβάνει όλους τους ανθρώπους χωρίς καμιάν εξαίρεση. Κάποιες αμαρτίες αποτελούν θλιβερή κληρονομιά ολόκληρων κοινοτήτων ανθρώπων. Κάθε άνθρωπος, τέλος, έχει τα προσωπικά του πάθη και, συνακόλουθα, τα προσωπικά του αμαρτήματα, αμαρτήματα που ανήκουν αποκλειστικά στον ίδιο. **Η αμαρτία σ' όλες αυτές τις μορφές της είναι η αιτία και η αρχή των θλίψεων και των δεινών της ανθρωπότητας γενικά, των επιμέρους ανθρωπίνων κοινωνιών και κάθε ανθρώπου ξεχωριστά.** Η δηλητηριασμένη από την αμαρτία φύση μας απέκτησε την ιδιότητα να αμαρτάνει, απέκτησε τη ροπή προς την αμαρτία, υποτάχθηκε στην τυραννική εξουσία της αμαρτίας, παράγει μέσα της την αμαρτία και δεν μπορεί ν' απαλλάξει καμιά μορφή της δραστηριότητάς της από την παρουσία της αμαρτίας. Ο μη ανακαινισμένος άνθρωπος δεν μπορεί να μην αμαρτάνει, ακόμα κι αν θέλει να μην αμαρτάνει (βλ. Ρωμ. 7, 14-25).

Τρεις τιμωρίες έχει ορίσει η θεία δικαιοκρισία για τις αμαρτίες όλης της ανθρωπότητας. Οι δύο έχουν επιβληθεί ήδη· απομένει η επιβολή της τρίτης. Η πρώτη τιμωρία ήταν ο αιώνιος θάνατος, που επιβλήθηκε στη ρίζα της

ανθρωπότητας, τους προπάτορες, για την παράβαση της εντολής του Θεού στον παράδεισο (βλ. Γεν. 2, 16-17· 3, 1-19). Η **δεύτερη** ήταν ο παγκόσμιος **κατακλυσμός** (βλ. Γεν. 7, 10-24), που επιβλήθηκε επειδή οι άνθρωποι **άφησαν τη σάρκα να κυριαρχήσει στο πνεύμα τους** (βλ. Γεν. 6, 3), διαπράττοντας όλο και περισσότερες αμαρτίες (βλ. Γεν. 6, 5) και εξομοιώνοντας έτσι τον εαυτό τους με τα άλογα ζώα (Πρβλ. Ψαλμ. 48, 13, 21). **Η τελευταία τιμωρία θα είναι η διάλυση και το τέλος του ορατού κόσμου για την αποστασία των ανθρώπων από τον Σωτήρα Χριστό**, για την παράδοσή τους στα πονηρά πνεύματα και τη διαρκή κοινωνία τους μ' αυτά.

Όχι σπάνια κάποια συγκεκριμένη αμαρτία κυριεύει ολόκληρες κοινότητες ανθρώπων, επισύροντας τη θεία τιμωρία. Έτσι, οι **Σοδομίτες** κήκκαν με φωτιά που έπεσε από τον ουρανό για την άνομη ικανοποίηση της σάρκας τους (βλ. Γεν. 19, 12-25). Οι **Ισραηλίτες** κατατροπώθηκαν αρκετές φορές από αλλόφυλους εχθρούς για την αποστασία τους από τον αληθινό Θεό και τη μεταστροφή τους στην ειδωλολατρία (βλ. Κριτ. 2,11-15· 3, 1-8· 6, 1-6· 10, 6-9). Και στη μεγαλόπρεπη **Ιερουσαλήμ**, την οικοδομημένη με διαλεχτές πέτρες, δεν έμεινε πέτρα πάνω στην πέτρα, καθώς οι Ρωμαίοι την κατέσκαψαν, σφάζοντας ή αιχμαλωτίζοντας όλους τους κατοίκους της, με επιταγή του Θεού, για την απόρριψη και τη θανάτωση του Σωτήρα. **Είναι μεταδοτική ασθένεια η αμαρτία. Δεν είναι εύκολο ν' αντισταθεί ένας άνθρωπος σε κάποιαν αμαρτία, όταν έχει παρασυρθεί σ' αυτήν μια ολόκληρη κοινωνία.**

Παράδειγμα προσωπικής τιμωρίας από τον Θεό για προσωπικό αμάρτημα αποτελεί η πολύχρονη ασθένεια του παραλύτου που θεράπευσε ο Κύριος (βλ. Ιω. 5, 1-15). Αφού είπαμε μόνο όσα είναι αναγκαία να γνωρίζουμε και όσα ήταν δυνατό ν' αναφέρουμε εδώ για την αμαρτωλότητα όλου του ανθρωπίνου γένους και των επιμέρους ανθρωπίνων κοινωνιών, θα εξετάσουμε πιο αναλυτικά την προσωπική αμαρτωλότητα του κάθε ανθρώπου. Αυτή η εξέταση είναι απολύτως απαραίτητη και εξαιρετικά ωφέλιμη για μας, καθώς μπορεί να έχει σωτήρια επίδραση στη διαγωγή μας, μεταβάλλοντάς την από άνομη σε θεάρεστη. Ο θείος νόμος θα μας φωτίσει, διδάσκοντάς μας ότι **ο Κύριος δεν είναι μόνο ελεήμων αλλά και δικαιοκρίτης**, γι' αυτό στην αμαρτωλή ζωή θα επιβάλει την ανάλογη τιμωρία. Γνωρίζοντάς το, λοιπόν, θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια για ν' απαλλαγούμε από τα προσωπικά μας πάθη και ν' αντισταθούμε στις επιλήψιμες συνήθειες της κοινωνίας, ώστε, συνακόλουθα, να λυτρωθούμε τόσο από τις πρόσκαιρες όσο και από τις αιώνιες τιμωρίες του Θεού.

Οι άγιοι πατέρες επισημαίνουν (βλ. Αββά Δωροθέου, Διδασκαλία Α', 1-3) ότι **μέχρι τη λύτρωση του ανθρωπίνου γένους από τον Θεάνθρωπο όλοι οι άνθρωποι βρίσκονταν κάτω από την κυριαρχία της αμαρτίας** και έκαναν, θέλοντας και μη, το θέλημά της. **Μετά τη λύτρωση, όσοι πίστεψαν στον Χριστό και**

αναγεννήθηκαν με το άγιο Βάπτισμα, δεν εξουσιάζονται πια τυραννικά από την αμαρτία, αλλά έχουν την ελευθερία είτε ν' αντισταθούν σ' αυτήν είτε ν' ακολουθήσουν εκούσια τις υποβολές της. Αν κάνουν το δεύτερο, χάνουν πάλι την ελευθερία τους και μπαίνουν κάτω από τον ζυγό της αμαρτίας (βλ. Ματθ. 12, 43-45). Αν, με τη χειραγωγή του λόγου του Θεού, κάνουν το πρώτο, με τον καιρό θα νικήσουν πλήρως την αμαρτωλότητά τους. Και νικώντας την αμαρτωλότητά τους, νικούν συγχρόνως και τον αιώνιο θάνατο.

Όποιος νικά τη δική του αμαρτωλότητα, τα προσωπικά του πάθη, μπορεί εύκολα ν' αντισταθεί και στις επιλήψιμες συνήθειες, στα κοινά πάθη, στις γενικευμένες πλάνες της κοινωνίας. Αυτό το βλέπουμε στους άγιους μάρτυρες: Έχοντας νικήσει την αμαρτία στον εαυτό τους, αντιστέκονταν αποτελεσματικά στην ειδωλολατρική πλάνη του λαού, ομολογούσαν τον Ιησού Χριστό και επισφράγιζαν την ομολογία τους με το αίμα τους. Απεναντίας, όποιος παρασύρεται και τυφλώνεται από την προσωπική του αμαρτωλότητα, δεν είναι δυνατό να μην παρασυρθεί από την εμπάθεια ή την πλάνη του κοινωνικού περίγυρου· δεν τη βλέπει καθαρά, δεν την αντιλαμβάνεται πλήρως και, προπάντων, δεν μπορεί να της εναντιωθεί με αυταπάρηση, επειδή της ανήκει με την καρδιά. Η ουσία του πνευματικού μας αγώνα έγκειται στη διάλυση της φιλίας μας με την αμαρτία, στον πόλεμο εναντίον της αμαρτίας, στην κατανίκηση της αμαρτίας μέσα στον νου και την καρδιά μας, κατανίκηση με ευεργετικά αποτελέσματα και για το σώμα.

«Ο αληθινός θάνατος», λέει ο **όσιος Μακάριος ο Μέγας**, «είναι κρυμμένος μέσα στην καρδιά. Από τον θάνατο αυτό ο άνθρωπος νεκρώνεται εσωτερικά (αν και εξωτερικά φαίνεται ότι ζει). Όποιος, όμως, “έχει περάσει από τον θάνατο στη ζωή” (Ιω. 5, 24) μυστικά (μέσα στην καρδιά του), αυτός πραγματικά ζει αιώνια και δεν πεθαίνει ποτέ. Μολονότι τα σώματα τέτοιων ανθρώπων λιώνουν πρόσκαιρα, θα αναστηθούν ένδοξα (Πρβλ. Α' Κορ. 15, 43), γιατί έχουν αγιαστεί. Γι' αυτό και **του θάνατο των αγίων τον ονομάζουμε κοίμηση**» (“Περί φυλακής καρδιάς”, 2).

Όλοι οι άγιοι, χωρίς καμιάν εξαίρεση, μολονότι από την παρούσα πρόσκαιρη ζωή είχαν νικήσει τον αιώνιο θάνατο και είχαν αποκαλύψει την αιώνια ζωή μέσα τους, πέρασαν πολλές βαριές θλίψεις και δοκιμασίες (Βλ. Εβρ. 12, 4-11) Γιατί, άραγε; Φυσική και δίκαιη είναι η επιβολή θείων τιμωριών στους αμαρτωλούς. Γιατί, όμως, το ραβδί του Θεού πέφτει πολλές φορές βαρύ πάνω στους εκλεκτούς Του; Την απάντηση μας τη δίνουν η Αγία Γραφή και οι θεοφόροι πατέρες:

Είναι αλήθεια ότι στους ανθρώπους που έχουν ορθή πίστη και θεάρεστη διαγωγή, η αμαρτωλότητα έχει νικηθεί. Είναι αλήθεια ότι το Άγιο Πνεύμα έχει ενοικήσει στους

ανθρώπους αυτούς και έχει νεκρώσει μέσα τους τον αιώνιο θάνατο. Ωστόσο, δεν τους έχει επιβληθεί ισόβια παραμονή τους στο καλό και αδυναμία διαπράξεως του κακού, δεν τους έχει αφαιρεθεί η ελευθερία επιλογής είτε του καλού είτε του κακού (Βλ. Οσίου Μακαρίου του Μεγάλου, *Περί ελευθερίας νοός λόγος* 3). **Η αμετάπτωτη παραμονή στο καλό είναι χαρακτηριστικό του μελλοντικού κόσμου.** Η επίγεια ζωή μέχρι την τελευταία της στιγμή είναι πεδίο αγώνων **εκούσιων** και **ακούσιων**.

«Με σκληρές ασκήσεις ταλαιπωρώ το σώμα μου και το υποδουλώνω, από φόβο μήπως, ενώ θα έχω κηρύξει στους άλλους, εγώ ο ίδιος κριθώ ακατάλληλος», λέει ο **μέγας Παύλος** (Α' Κορ. 9, 27). Και το λέει για ένα σώμα στολισμένο και αγιασμένο από τη θεία χάρη, ένα σώμα που δεν το έβλαπταν τα δηλητήρια των φιδιών (Βλ. Πράξ. 28, 3-6), ένα σώμα που και τα ρούχα του επιτελούσαν θεραπείες (Βλ. Πράξ. 19, 12). **Ακόμα κι ένα τέτοιο σώμα, λοιπόν, χρειαζόταν διαρκή και σκληρή άσκηση, ώστε να διατηρείται η νέκρωσή του ως προς την αμαρτία, ώστε να μην αναζωογονηθούν από τη ραθυμία και τη λήθη τα νεκρωμένα του πάθη,** ώστε να μην αναστηθεί μέσα του ο αιώνιος θάνατος.

Όσο ο χριστιανός —ακόμα κι αν είναι εκλεκτό σκεύος του Αγίου Πνεύματος— βρίσκεται σ' αυτόν τον κόσμο, ο αιώνιος θάνατος μπορεί ν' αναστηθεί μέσα του και η αμαρτωλότητα μπορεί να κυριέψει πάλι την ψυχή και το σώμα του. Ο προσωπικός αγώνας του δεν επαρκεί για την αποτροπή της πτώσεως στην αμαρτία, που φωλιάζει στην ίδια του τη φύση και επιδιώκει διαρκώς να ξανακυριαρχήσει πάνω του. Του χρειάζεται και η βοήθεια του Θεού. Ο Θεός, λοιπόν, θα τον βοηθήσει με τη χάρη Του αλλά και με κάποια πατρική δοκιμασία. Το είδος και η ένταση της δοκιμασίας ποικίλλουν κατά περίπτωση.

Στον **μεγάλο Παύλο** δόθηκε, όπως μαρτυρεί ο ίδιος, *«ένα αγκάθι στο σώμα του, ένας υπηρέτης του σατανά, για να τον ταλαιπωρεί, ώστε να μην υπερηφανεύεται»* (Πρβλ. Β' Κορ. 12, 7) για τα υψηλά πνευματικά του μέτρα, για τις μεγάλες οπτασίες και αποκαλύψεις που του χάρισε ο Κύριος (βλ. Β' Κορ. 12, 1), για το πλήθος των πνευματικών του χαρισμάτων, για τα εξάισια θαύματα που επιτελούσε. **Τόσο έχει αλλοιωθεί η φύση μας από το δηλητήριο της αμαρτίας, ώστε ακόμα και η αφθονία της θείας χάριτος μπορεί να γίνει αιτία υπερηφάνειας και απώλειάς μας.**

Έτσι, ούτε τιμή ούτε δόξα ούτε αναντίρρητη υπακοή περίμεναν τον Παύλο, όταν κήρυσσε τον Χριστό στην οικουμένη, αποδεικνύοντας την αλήθεια του κηρύγματός του με θαύματα. Ο σατανάς του ετοίμαζε παντού εναντιώσεις, εξευτελισμούς, διωγμούς, συμφορές, θάνατο. Κατανοώντας ότι όλα αυτά **γίνονται με παραχώρηση του Θεού,** ο απόστολος αναφωνεί: *«Γι' αυτό χαίρομαι για τα*

παθήματά μου, για τις βρισιές, τις θλίψεις, τους διωγμούς και τις στενοχώριες που πέρασα για χάρη του Χριστού» (Β' Κορ. 12, 10). Ο Παύλος έβλεπε την ανάγκη της εξασθενίσεως του σώματος για την καταστολή των σαρκικών παθών και ο Οφθαλμός της θείας πρόνοιας έβλεπε την ανάγκη των θλίψεων για την προφύλαξη της ψυχής του Παύλου από την υπερηφάνεια.

Ακόμα και η πιο καθαρή ανθρώπινη ψυχή έχει μέσα της κάποιαν, ελάχιστη έστω, τάση προς την υπερηφάνεια (Πρβλ. Οσίου Μακαρίου του Μεγάλου, *Περί ελευθερίας νοός λόγος* 4). **Να γιατί οι δούλοι του Θεού υποβάλλουν τον εαυτό τους σε εκούσιες στερήσεις και κόπους. Να γιατί, επίσης, υποβάλλονται σε ακούσιες θλίψεις και δοκιμασίες με παραχώρηση της θείας πρόνοιας, η οποία με τον τρόπο αυτό προφυλάσσει την άσκησή τους από τον μολυσμό της αμαρτίας.**

Ο δρόμος της επίγειας ζωής ήταν για όλους τους αγίους γεμάτος αγκάθια και τριβόλια, γεμάτος δυσκολίες και κινδύνους. «Άλλοι», λέει ο απόστολος, «βασανίστηκαν ως τον θάνατο... Άλλοι δοκίμασαν εξευτελισμούς και μαστιγώσεις, ακόμα και δεσμά και φυλακίσεις. Λιθοβολήθηκαν, πριονίστηκαν, πέρασαν δοκιμασίες, θανατώθηκαν με μαχαίρι, περιπλανήθηκαν ντυμένοι με προβιές και κατσικίσια δέρματα, έζησαν με στερήσεις, υπέφεραν καταπίεσεις, θλίψεις και κακουχίες —ο κόσμος δεν ήταν άξιος να έχει τέτοιους ανθρώπους—, πλανήθηκαν σε ερημιές και σε βουνά, σε σπηλιές και σε τρύπες της γης» (Εβρ. 11, 35-38).

Ο όσιος Συμεών ο Μεταφραστής σημειώνει στον βίο του αγίου Ευσταθίου: **«Δεν είναι ενάρεστο στον Θεό να τιμώνται και να δοξάζονται πρόσκαιρα και ανώφελα σ' αυτόν τον κόσμο της πλάνης και της ματαιότητας οι δούλοι Του, για τους οποίους Εκείνος έχει ετοιμάσει στους ουρανούς ασφαλή τιμή και αιώνια δόξα»** (βλ. Συναξάρι αγίου μάρτυρος Ευσταθίου, 20 Σεπτεμβρίου). **Γιατί; Επειδή, όπως λέει ο αββάς Ισαάκ, με πολύ μεγάλη δυσκολία βρίσκεται άνθρωπος που μπορεί να σηκώσει την τιμή, ίσως μάλιστα δεν βρίσκεται καθόλου, ούτε ακόμα κι αν γίνει κανείς ισάγγελος** (Πρβλ. Αββά Ισαάκ του Σύρου, *Λόγοι Ασκητικοί Α'*, 1).

Μετά την προπατορική πτώση οι ψυχές μας έγιναν ασταθείς και ευμετάβλητες. Όταν μεταβάλλονται τα πράγματα, οι περιστάσεις και η κατάσταση μας, το πνεύμα μας μεταβάλλει ανάλογα τη διάθεσή του, η οποία επηρεάζεται και διαμορφώνεται από τις εξωτερικές συνθήκες (Πρβλ. Αββά Ισαάκ του Σύρου, *Λόγοι Ασκητικοί Α'*, 8). **«Κολλήθηκε στο χώμα η ψυχή μου»** (Ψαλμ. 118, 25), λέει στον Θεό ο προφήτης, εκπροσωπώντας κάθε πεσμένο άνθρωπο. Από το χώμα θα με σηκώσει και θα με οδηγήσει στη σωτηρία **«το δεξί Σου χέρι»** (Ψαλμ. 17, 36), το πανάγιο θέλημά Σου και η θεία πρόνοιά Σου, **διαλύοντας με τις θλίψεις την πρόσκαιρη ευτυχία μου και συνάμα παρηγορώντας με πνευματικά με τη χάρη Σου, που**

κάνει την καρδιά μου να τείνει προς τα ουράνια. Χωρίς αυτή τη βοήθειά Σου, εξαιτίας της ροπής μου προς το κακό, την οποία δεν μπορώ να χαλιναγωγήσω με τις δικές μου μόνο δυνάμεις, θα προσηλωνόμουν ολόψυχα στα υλικά, τα μάταια και ολέθρια, και θα απατούσα τον εαυτό μου, έχοντας λησμονήσει την αιωνιότητα. Έτσι, θα έχανα οριστικά και τα αιώνια αγαθά.

Με υποταγή στον Θεό, με ευχαριστία προς τον Θεό, με δοξολόγηση του Θεού δέχονταν οι αληθινοί υπηρέτες Του τις θλίψεις που τους έβρισκαν με παραχώρηση της θείας πρόνοιας. Γνώριζαν, όπως ο απόστολος Παύλος, πως αυτές ήταν ωφέλιμες και αναγκαίες, δικαιολογημένες και ευεργετικές. Έτσι, ταύτιζαν το θέλημά τους με το θείο θέλημα, γι' αυτό όχι μόνο δεν δυσανασχετούσαν, αλλά και χαίρονταν με τα παιδαγωγικά χτυπήματα του Κυρίου. Τέτοια ήταν η διάθεση της καρδιάς, τέτοιος ήταν ο τρόπος σκέψεως των αγίων μπροστά στις συμφορές. Πνευματική παρηγοριά και χαρά, ανακαίνιση της ψυχής με αισθήματα της μελλοντικής αιωνιότητας -αυτοί ήταν οι καρποί της ταπεινοφροσύνης τους.

Τι να πούμε εμείς, οι αμαρτωλοί, για τις θλίψεις μας; Και πρώτα-πρώτα, **ποια είναι η αιτία τους; Πρωταρχική αιτία των βασάνων των ανθρώπων είναι, όπως είδαμε, η αμαρτία.** Πολύ καλά θα κάνει, λοιπόν, κάθε αμαρτωλός, αν, κάθε φορά που τον βρίσκει μια θλίψη, αναλογίζεται τις αμαρτίες του, ομολογεί τις αμαρτίες του, αποδοκιμάζει τις αμαρτίες του, κατηγορεί τον εαυτό του για τις αμαρτίες του και αναγνωρίζει τη θλίψη σαν δίκαιη τιμωρία του Θεού για τις αμαρτίες του.

Αλλά υπάρχει άλλη μία αιτία των θλίψεων: Είναι η ευσπλαχνία του Θεού προς τον αδύναμο άνθρωπο. Παραχωρώντας θλίψεις για τους αμαρτωλούς, ο Θεός τους ταρακουνά, προκειμένου να συνέλθουν, να εναντιωθούν στα πάθη τους, να θυμηθούν την αιωνιότητα, να στραφούν σ' Εκείνον. Οι θλίψεις αποδεικνύουν ότι ο Θεός δεν έχει ακόμη λησμονήσει τους αμαρτωλούς αυτούς, ότι δεν τους έχει ακόμη αποστραφεί, ότι διακρίνει ακόμη στις ψυχές τους κάποια δυνατότητα μετάνοιας, διορθώσεως και σωτηρίας.

Αμαρτωλοί που τιμωρείστε από τον Θεό, παραδεχθείτε το! **«Όποιον αγαπά ο Κύριος, τον διαπαιδαγωγεί, και μαστιγώνει καθέναν που παραδέχεται για παιδί Του»** (Εβρ. 12, 6). Αυτό εξαγγέλλει η Αγία Γραφή, νουθετώντας μας, παρηγορώντας μας, ενισχύοντάς μας. **«Αρπάξτε και κρατήστε σφιχτά τη (φρόνηση που σας χαρίζει η) διαπαιδαγώγησή σας (με τις θλίψεις) από τον Κύριο, μην τυχόν (για την αμέλειά σας) οργιστεί κάποτε ο Κύριος, και καταστραφείτε για την παρέκκλισή σας από τον ίσιο δρόμο»** (Ψαλμ. 2, 12). Δεχθείτε την τιμωρία,

αναγνωρίζοντας- πως την αξίζετε. **Δεχθείτε την τιμωρία, δοξολογώντας του δικαιοκρίτη αλλά και εύσπλαχνο μέσα στη δικαιοκρισία Του Θεού**. Δεχθείτε την τιμωρία, εξετάζοντας χωρίς αυτοδικαίωση τη μέχρι τώρα διαγωγή σας. Δεχθείτε την τιμωρία με **δάκρυα μετάνοιας**, με **Εξομολόγηση** των αμαρτιών σας, με **διόρθωση** του βίου σας. Για την εξωτερική διόρθωση δεν χρειάζεται συνήθως πολύς χρόνος και μεγάλος κόπος, όπως, απεναντίας, για την εσωτερική διόρθωση —τη διόρθωση του τρόπου σκέψεως, τη διόρθωση των αισθημάτων, τη διόρθωση της προαιρέσεως.

Έχετε ξεφύγει από τον δρόμο της αρετής με τα αμαρτήματά σας; Μην του χάσετε τελειωτικά με τον γογγυσμό, με την ενοχοποίηση άλλων, με τη δικαιολόγηση του εαυτού σας απέναντι στη συνείδηση που σας ελέγχει, με την απελπισία, με τη βλασφημία του Θεού. Το δοσμένο από τον Θεό μέσο βοήθειας για την επάνοδό σας στον δρόμο της ευσέβειας, δηλαδή τη θλίψη, την οποία δοκίμασε ακόμα και ο αναμάρτητος Σωτήρας μας, μην το μετατρέψετε σε μέσο καταστροφής σας. Διαφορετικά, δίκαια θα οργιστεί ο Κύριος μ' εσάς και θα σας εγκαταλείψει. Δεν θα ασχολείται μαζί σας, σαν να είστε ξένοι προς Αυτόν. Δεν θα σας στέλνει παιδαγωγικές θλίψεις, σαν να είστε νόθα και όχι γνήσια παιδιά Του (πρβλ. Εβρ. 12, 8). Θα σας αφήσει να σπαταλήσετε την επίγεια ζωή σας σύμφωνα με τις αμαρτωλές επιθυμίες της εμπαθούς καρδιάς σας, και θα προστάξει τον θάνατο να σας θερίσει ξαφνικά σαν ζιζάνια, που έγιναν αυτοπροαίρετα τροφή της φωτιάς της γέεννας (πρβλ. Ματθ. 13, 40-42).

Όσοι υπομένουν, όπως πρέπει, ως το τέλος τις δοκιμασίες, στις οποίες τους υποβάλλει παιδαγωγικά ο Θεός, αποκτούν παρρησία σ' Αυτόν, γίνονται παιδιά Του, όπως μαρτυρεί ο απόστολος: «Αν δείχνετε υπομονή κατά τη διαπαιδαγώγησή σας, ο Θεός σας μεταχειρίζεται σαν παιδιά Του» (Εβρ. 12, 7). Γεμίζει με πνευματικά αγαθά ο Κύριος τον άνθρωπο που υπομένει μια δοκιμασία με ταπεινό πνεύμα και κατανυκτική προσευχή. Και όταν εκπληρωθεί ο πνευματικός σκοπός της δοκιμασίας, της δίνει τέλος.

Αυτό έκανε ο Κύριος και στην περίπτωση του παραλύτου, ο οποίος τριάντα οκτώ ολόκληρα χρόνια κειτόταν, ανάμεσα σε πλήθος άλλων αρρώστων, σε μια στοά της δεξαμενής Βηθεσδά, ελπίζοντας να θεραπευθεί. «Γιατί, από καιρό σε καιρό, ένας άγγελος κατέβαινε στη δεξαμενή και ανατάραζε τα νερά· όποιος, λοιπόν, έμπαινε πρώτος (στη δεξαμενή) μετά την αναταραχή του νερού, αυτός γινόταν καλά όποια κι αν ήταν η αρρώστια που τον ταλαιπωρούσε» (Ιω. 5, 4). Πόσο μαρτυρική ήταν η ζωή εκείνου του παραλύτου από την αρρώστια και τη φτώχεια! Μην έχοντας άλλο μέσο θεραπείας, περίμενε μόνο ένα θαύμα. Η παράλυσή του, πάντως, ήταν προφανώς **τιμωρία για κάποιες αμαρτίες**, όπως δείχνει η συμβουλή που του έδωσε ο Κύριος, όταν τον θεράπευσε: «*Βλέπεις, έχεις γίνει καλά· από δω και πέρα μην αμαρτάνεις,*

για να μην πάθεις τίποτα χειρότερο». Την ίδια συμβουλή έδωσε αργότερα και στην αμαρτωλή γυναίκα, που τη συγχώρησε. «Πήγαινε» της είπε, μολονότι, σύμφωνα με τον νόμο, έπρεπε να θανατωθεί με λιθοβολισμό, «πήγαινε, κι από δω και πέρα μην αμαρτάνεις πια» (Ιω. 8, 11).

Η θεραπεία τόσο της ψυχής όσο και του σώματος δίνεται από τον εύσπλαχνο Κύριο μ' έναν όρο, μόνο μ' έναν όρο: την αποδέσμευση από την αμαρτία, και μάλιστα από τη θανάσιμη αμαρτία. Η αμαρτία της γυναίκας ήταν θανάσιμη. Φαίνεται ότι και του παραλύτου η αμαρτία τέτοια ήταν. Αυτές ακριβώς οι αμαρτίες είναι που αιχμαλωτίζουν την ψυχή και την οδηγούν στην αιώνια κόλαση. Όποιος, λοιπόν, έχει βυθιστεί στον βούρκο των θανάσιμων αμαρτιών, προκειμένου να βγει από κει, χρειάζεται ιδιαίτερη θεία βοήθεια. Και η βοήθεια αυτή παρέχεται από τον Θεό με κάποια δοκιμασία, η οποία εξωτερικά φαίνεται ως σωφρονιστική τιμωρία, αλλά μυστικά αποτελεί κλήση σε μετάνοια. Σε μετάνοια καλείται ο άνθρωπος είτε με κάποιαν αρρώστια, όπως έγινε στην περίπτωση του παραλύτου, είτε με διωγμό από ανθρώπους, όπως έγινε στην περίπτωση του Δαβίδ (Βλ. Α' Βασ. 19, 1 κ. ε.), είτε με οποιονδήποτε άλλον τρόπο. Όποια κι αν είναι η θεία τιμωρία, πρέπει να τη δεχθούμε με ταπείνωση και αμέσως να επιδιώξουμε την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο την έστειλε ο Θεός: Να σταματήσουμε τη διάπραξη της αμαρτίας, που αποτελεί την αιτία της τιμωρίας μας, και να φροντίσουμε για τη θεραπεία της ψυχής μας με το φάρμακο της μετάνοιας. Η αμαρτία μας υποδεικνύεται αξιόπιστα από την ίδια τη συνείδησή μας. Η άφεσή της και η λύτρωση από τη συνέπειά της, τη θλίψη, μας παρέχονται από τον Θεό με τον μοναδικό όρο που αναφέραμε πιο πάνω: την οριστική εγκατάλειψή της. Και η εγκατάλειψη της αμαρτίας γίνεται πιο εύκολη, όταν έχουμε αντιληφθεί και διαπιστώσει πόσο ολέθρια είναι για μας και πόσο βδελυκτή στον Θεό.

Η επανάληψη μιας αμαρτίας για την οποία, αφού τιμωρηθήκαμε σωφρονιστικά από τον Κύριο, μετανοήσαμε και συγχωρηθήκαμε, συνεπάγεται ακόμα μεγαλύτερα δεινά, και μάλιστα δεινά αιώνια μετά τον σωματικό θάνατο. Τριάντα οκτώ χρόνια ταλαιπωρήθηκε ο παράλυτος για την αμαρτία του. Αυστηρή, πολύ αυστηρή τιμωρία! Αλλά ο Κύριος προαναγγέλλει ακόμα πιο αυστηρή τιμωρία για την επιστροφή στην αμαρτία. Ποια τιμωρία μπορεί να είναι πιο αυστηρή από μια τριανταοκτάχρονη παράλυση με όλες τις επακόλουθες στερήσεις; Καμιά άλλη παρά μόνο τα αιώνια βάσανα του άδη, που περιμένουν όλους τους αμετανόητους και αδιόρθωτους αμαρτωλούς.

Αμήν.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή: “Ασκητικές ομιλίες Α’” Αγίου Ιγνατίου Μπριαντσανίνωφ, επισκόπου Καυκάσου και Μαύρης Θάλασσας, Εκδ. Ιεράς Μονής Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής)